

Brüssel, 23. juuli 2020

REV2 – asendab 7. märtsi 2018. aasta teate
(REV1)

TEADE SIDUSRÜHMADALE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE NING ELI ÕIGUSNORMID TAASTUVATEST ENERGIALLIKATEST TOODETUD ELEKTRI PÄRITOLUTAGATISTE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis³.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁴ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam ELi õigusnorme taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise⁵ ja energiatõhususe⁶ valdkonnas.

Soovitus sidusrühmadele

Käesolevas teates kirjeldatud tagajärgedega tegelemiseks soovitatakse ettevõtjatel ja liikmesriikide ametiasutustel kontrollida, kas nende konkreetne olukord on seotud ühega

¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.

² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).

³ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.

⁴ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL energiatõhususe kohta (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

allpool kirjeldatud asjaoludest, ning võtta vajalikud meetmed, võttes arvesse Ühendkuningriigiiga seotud õiguslikke muudatusi pärast üleminekuperioodi lõppu.

NB!

selles teates ei käsitleta

- ELi õigusnorme ELi energiaturu valdkonnas;
- ELi õigusnorme ELi kliimapolitiika valdkonnas.

Nende aspektide kohta koostatakse või on avaldatud eraldi teated⁷.

1. PÄRITOLUTAGATISED

Direktiivi 2009/28/EÜ⁸ artikli 15 lõike 2 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tootja taotlusel antakse välja päritolutagatis. Päritolutagatised antakse välja selleks, et anda lõpptarbijatele vastavalt direktiivi 2009/72/EÜ⁹ artikli 3 lõikele 9 teavet selle kohta, milline on taastuvatest ja muudest energiaallikatest toodetud energia osakaal energiatarvija energiaallikate jaotuses. Direktiivi 2009/28/EÜ artikli 15 lõike 9 kohaselt peavad liikmesriigid tunnustama päritolutagatise, mille on välja andnud teised liikmesriigid¹¹.

ELi liikmesriigid ei tunnusta pärast üleminekuperioodi lõppu enam päritolutagatise, mille on välja andnud Ühendkuningriigi määratud asutused vastavalt direktiivi 2009/28/EÜ artikli 15 lõikele 2.

Vastavalt direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikele 10 peavad liikmesriigid tagama, et tõhusa koostootmisega toodetud elektri päritolu saab tõendada objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel, ning andma sel eesmärgil välja standardmahule 1 MWh vastavad elektroonilised päritolutagatised,

⁷ <https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period-et>

⁸ Alates 30. juunist 2021 asendatakse direktiiv 2009/28/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiviga (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209). Artikli 19 lõiked 2 ja 9 vastavad direktiivi 2009/28/EÜ artikli 15 lõigete 2 ja 9 sätetele.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).

¹⁰ Alates 1. jaanuarist 2021 kuulutatakse direktiiv 2009/72/EÜ kehtetuks ning asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiviga (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125). Direktiivi I lisa punkt 5 vastab direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõike 9 sätetele.

¹¹ Võttes arvesse direktiivi 2009/28/EÜ artikli 15 lõikes 9 sätestatud erandit, mille kohaselt liikmesriik võib päritolutagatise tunnustamisest keelduda ainult juhul, kui tal on hästi põhjendatud kahtlused selle täpsuse, usaldusväärsuse või tõele vastavuse suhtes.

mis sisaldavad vähemalt X lisas sätestatud teavet. Liikmesriigid tunnustavad vastastikku päritolutagatise¹².

ELi liikmesriigid ei tunnusta pärast üleminekuperioodi lõppu enam päritolutagatise, mille on välja andnud Ühendkuningriigi määratud asutused vastavalt direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikele 10.

2. PAIGALDAJATE SERTIFITSEERIMINE

Direktiivi 2009/28/EÜ¹³ artikli 14 lõike 3 kohaselt tagavad liikmesriigid, et biomassil töötavate väikeste katelde ja ahjude, fotogalvaanilise päikeseenergia ja päikese soojusenergia süsteemide, maasoojusel põhinevate süsteemide ning soojuspumpade paigaldajate jaoks on kättesaadavad sertifitseerimiskavad või samaväärsed kvalifitseerimissüsteemid, mis põhinevad kõnealuse direktiivi IV lisas kehtestatud kriteeriumidel. Liikmesriigid tunnustavad teistes liikmesriikides kõnealuste kriteeriumide alusel välja antud sertifikaate.

ELi liikmesriigid ei tunnusta pärast üleminekuperioodi lõppu enam paigaldajate sertifikaate, mille on välja andnud Ühendkuningriigi määratud asutused vastavalt direktiivi 2009/28/EÜ artikli 14 lõikele 3.

Komisjoni energeetikaalasel veebilehelt (<https://ec.europa.eu/energy/en/home>) leiab üldist teavet liidu õigusaktide kohta, mida kohaldatakse päritolutagatiste ja paigaldajate sertifitseerimise suhtes. Vajaduse korral lisatakse sellele veebilehele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Energeetika peadirektoraat

¹² Võttes arvesse direktiivi 2012/27/EL artikli 14 lõikes 10 sätestatud erandit.

¹³ Direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 18 lõige 3 vastab direktiivi 2009/28/EÜ artikli 14 lõike 3 sätetele.